

Samen Beslissen met ouderen met een kwetsbare gezondheid: uitgangspunten NVKG

Samen beslissen is een proces waarbij beslissingen met de patiënt worden genomen. Het gaat erom betrouwbare informatie over verschillende behandelopties toegankelijk te delen met de patiënt, vooral wanneer persoonlijke omstandigheden en overwegingen van patiënten en families een belangrijke rol spelen bij zorgbeslissingen.

Samen beslissen kan zowel bij patiënten met enkelvoudige problemen gebruikt worden als bij meervoudige problematiek. Bij enkelvoudige problemen is **een optiegesprek** meestal voldoende om tot een gezamenlijke beslissing te komen. Daarbij komen vragen aan de orde als: wat is mijn ziekte, welke mogelijkheden zijn er, wat zijn de voor- en nadelen, en wat past bij mij?

Bij ouderen met een kwetsbare gezondheid spelen persoonlijke omstandigheden en overwegingen bij medische beslissingen een belangrijke rol. Ze hebben meerdere aandoeningen tegelijk, functionele beperkingen en verminderde reserves en laten vaak de kwaliteit van leven en behoud van zelfstandigheid prevaleren boven zo lang mogelijk blijven leven. Daarom is zeker bij ouderen met een kwetsbare gezondheid persoonsgericht samen beslissen van toepassing. **Een waarde- en doelengesprek** levert dan belangrijke eerste inzichten op, met antwoord op de vragen 'wat is belangrijk voor u' en 'wat zijn uw doelen'? Dit gesprek volgt meestal na het intakegesprek of een CGA en gaat vooraf aan het optiegesprek en de diagnostiek.

Samen beslissen is bewezen effectief. Voorwaarde is wel dat zowel de patiënt als de zorgprofessional voorbereid is op het samen-beslisgesprek én de professional is getraind. Daarbij is het de taak van de professional om de patiënt in staat te stellen samenwerkingspartner te kunnen zijn: deze moet zich goed kunnen voorbereiden op het gesprek en/of er achteraf over na kunnen denken. Een handig hulpmiddel voorafgaand aan een (eerste) polikliniekbezoek is het thuis invullen van de Patient Reported Outcome Measurement (PROM) TOPICS-SF in combinatie met samen-beslisvragen. Deze methode van Samen beslissen is ontwikkeld door de NVKG en Vilans.

Begin op tijd!

Nog te vaak krijgt een oudere met een kwetsbare gezondheid pas tijdens een acute situatie op de afdeling spoedeisende hulp voor het eerst te maken met Samen beslissen. De vraag is dan: 'wilt u gereanimeerd worden?'.

Voor de patiënt is dit een ongeschikte vraag en een ongeschikt moment om met Samen beslissen te starten. Het is belangrijk om vanaf het moment dat deze oudere een patiënt wordt, te beginnen met samen beslissingen nemen. Op die manier raakt de oudere vanaf het begin bekend met de rol van samenwerkingspartner. Daarna kunnen door de jaren heen samen-beslisgesprekken over advance care planning en het levenseinde op tijd worden gevoerd, op een voor de patiënt en professional beter moment dan in de acute zorg.

Meer weten?

Klik [hier](#) voor hulpmiddelen en tools samen beslissen, waaronder een toolbox en e-learning.